

Samenvatting vergadering Sector Commissie Banken van 14 april 2022

Aanwezig: Birgitta Hengreen (vz), Paul Nijssen, Rogier van Adrichem, Martijn Verleun, Aad den Hertog, Qiuling Tsar, Dirk Willem Huizinga, Michael van der Weide, Jolanda van Rooij, Elsbeth Blonk-Jetten, Vincent Hoefakker, Franca Smolders, Lizette Bruidegom

Afwezig: Gijs Borghouts

- 1) Welkom, er zijn geen mededelingen. Deze vergadering staat in het teken van AML.
- 2) De samenvatting van de vergadering van 10 februari 2022 wordt geaccordeerd. De actielijst wordt doorgenomen. Punten komen terug op de agenda. Samenvattingen kunnen op de website (zonder actielijst).
- 3) dr. Gerrit Jan van den Brink RA (eigenaar van Risk Sigma GmbH een consultancy company op het gebied van Risicomanagement, ESG, Compliance en Data) verzorgt een kennissessie over ESG/duurzaamheid in de bankensector. Gerrit Jan schetst een scenario van de opgave waar banken op lange termijn (de komende 30 jaar) voor staan om de business om te vormen naar een organisatie die ESG/duurzaamheid volledig in het bedrijfsgebeuren heeft geïncorporeerd. Dit betekent een andere wijze van denken en doen dan traditioneel bij banken gebruikelijk is. Meer specifiek gaat hij in op de vraag hoe je ESG inbed in de governance structuur van een bank bijvoorbeeld ten aanzien van verantwoordelijkheden, het enterprise risk management framework, de ESG Stress Test en het kredietacceptatie- en monitoring proces. Toezichthouders DNB en ECB (Eldersen) komen regelmatig met onderzoeksrapporten met daarin conclusies en aanbevelingen over hoe de sector de transitie doormaakt en of er aanleiding is voor het nemen van verdergaande maatregelen. De ECB heeft voor de grote banken een stress test opgezet, die in de periode van maart tot juli 2022 wordt uitgevoerd. Merkbaar is dat financiers hun houding veranderen door ESG eisen te communiceren naar hun klanten: bijvoorbeeld vragen de banken om meer informatie, staan ze wat gereserveerder bij nieuwe kredieten, geven ze inzicht in de transitie die ingezet wordt en verstrekken ze liquiditeit onder ESG-voorwaarden. Uit verschillende rapporten blijkt dat de klimaatproblematiek verergert en het lijkt er op dat de transitie als een race tegen de klok moet worden gezien. Banken zijn belangrijke spelers in de (financiering van de) transitie en zullen het 30 jaar scenario gestructureerd moeten oppakken met veel aandacht voor het neerzetten van een goede infrastructuur met kwalitatief hoogstaande ESG-gegevens en informatie.
- 4) De ontwikkelingen rond Anti Money Laundering (AML) en verwachtingen over de rol van de accountant ten aanzien van het vraagstuk van volledige naleving van de Wwft staan volop in de belangstelling. Wat is goed genoeg? De publicaties in het FD (van 4 en 5 april) ten aanzien van Bunq bank spreekt boekdelen ('Onlinebank Bunq voert ongekend felle strijd tegen DNB over witwasregels' en 'Grote banken delen kritiek Bunq op DNB, maar durven dat alleen anoniem'). Bij de vergadering horende notities geven een beeld van de knelpunten en vraagstukken die er liggen ten aanzien van naleving van de Wwft, de (toekomstbestendige) rol van de accountant en

de beheersing van data en gegevens aan de invoerkant. Het is een lastige discussie omdat DNB zich, vanuit een macro perspectief, vastpint op de huidige methode van toepassing van de wet, terwijl de instellingen moderne technieken willen hanteren om witwasrisico's beter zichtbaar te maken om deze ook effectief te kunnen bestrijden. Naast de inzet van vele medewerkers in de business en de compliance afdelingen bij banken worden ook IAD's steeds meer ingeschakeld om te helpen de beheersing van de Wwft processen op een vereist niveau te krijgen. Elke aanpak in de witwasbestrijding kent zijn voor- en nadelen en (rest)risico's zullen altijd blijven bestaan. Zero tolerance in naleving van de wet is in de praktijk niet haalbaar en fouten kunnen zich (in de grote massa aan transacties) altijd blijven voordoen (vergelijk bv de zero tolerance eisen die door DNB gesteld worden aan het aanleveren van een bestand ten behoeve van de uitvoering van het Depositogarantiestelsel). Ook is er een onevenwichtigheid te constateren in inzet bij banken en die bij de FIU. De vele door poortwachters gedane meldingen bij de FIU leiden slechts in een beperkt aantal gevallen tot vervolging en veroordeling. Positieve ontwikkeling is nu dat meer ingezet wordt op samenwerking tussen publieke en private partijen om de bestrijding effectiever te maken. Daartoe is bijvoorbeeld het samenwerkingsverband onder de naam Fintell Alliance opgericht. Hierbij delen de grootbanken en de FIU kennis met elkaar. De FIU vult de informatie van de banken aan met informatie uit allerlei andere bronnen en maakt er 'een compleet' verhaal van ten behoeve van de opsporing.

Voor accountants die een opdracht hebben tot controle van de jaarrekening is Standaard 250 het uitgangspunt voor compliance issues. Gedegen opvolging van deze Standaard is noodzakelijk gezien de (voor de jaarrekening) materiele boetes die kunnen worden uitgedeeld door de Regulator. In de jaarrekeningen en de controleverklaringen (aparte paragraaf en/of in de KAM's) wordt door bestuur respectievelijk controlerend accountant uitgebreid ingegaan op de stand van zaken in de uitvoering van de plannen om de compliance op het vereiste niveau te krijgen. Als stakeholders meer vragen van accountants over bijvoorbeeld de compliance processen zou dat het beste kunnen plaatsvinden via een daartoe gegeven specifieke opdracht.

Ten aanzien van IAD's wordt door DNB verwachtingen in grote mate in detail weergegeven. Deze worden ook op gedetailleerde wijze afgestemd. Verwezen wordt naar een eerdere presentatie van Paul Martens (ABN AMRO) in de SCB over de aanpak van de audit. De toezichthouder kent waarde toe aan de assurance rapporten van de IAD, zeker als deze IAD's kwalitatief goed bezet zijn.

Het internationale toezicht (via de Europese anti-witwastoezichthouder AMLA) zal naar verwachting meer gebaseerd zijn op een data gedreven aanpak. Belangrijke voorwaarde bij deze aanpak is wel dat de data op orde moeten zijn. Maar hoe verhoudt zich dit tot de aanpak van DNB? Welke verwachtingen leven er nationaal en internationaal en lopen die synchroon? Vragen zijn er ook over een risico gebaseerde aanpak en de wijze waarop proportionaliteit kan worden toegepast. Vragen die bij voorkeur in overleg met de toezichthouder moeten worden beantwoord.

Tot slot nog de opmerking dat de accountant relevant moet blijven en moet inspelen op maatschappelijke vraagstukken die raakvlakken hebben met het accountancydomein. Wat betekent dat concreet en hoe overtuig je stakeholders van die maatschappelijke betrokkenheid en invulling? En hoe ga je als accountant om met het ketenverhaal: accountants die zo mogelijk het voortouw nemen in versterking van de (informatie)keten ter beheersing en verbetering van informatiestromen.

De agenda voor het DNB-SCB overleg donderdagmiddag uitgestuurd.

5) Meerjarenplan 2022-2024 en jaarplan 2022 worden akkoord bevonden.

6) indachtig COS 720 besluit de SCB in de COREP/FINREP opinie een verwijzing te maken naar de verantwoordelijkheid van de accountant inzake 'overige informatie';

7) De data voor de externe overleggen met NVB en DNB worden geaccordeerd. Het overleg NVB-SCB staat voor woensdag 23 november 2022 van 13.00 uur tot 15.00 uur. Het DNB overleg staat op woensdag 20 april van 10.00 uur tot 12.00 uur en donderdag 24 november van 10.00 uur tot 12.00 uur.

8) uitgegaan wordt van 2 juni of 7 juli voor een diner met de SCB. Een uitnodiging wordt gestuurd

9) er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.